

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Nicolae Craiu
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinînd recursul declarat de Banca Comercială „Universalbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Universalbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva Camerei Înregistrării de Stat, Societății cu Răspundere Limitată „Agromelcom-P.G.S.”, Societății Comerciale „Ișcompan” Societatea cu Răspundere Limitată, Sandulachi Pantelei, Sandulachi Raisa și Sandulachi Veronica cu privire la declararea nulității procesului-verbal al adunării asociaților, a deciziei fondatorului și a contractului de vânzare a părții sociale, a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Banca Comercială „Universalbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare și menținută hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 18 decembrie 2014, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La 26 noiembrie 2008, BC „Universalbank” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva Camerei Înregistrării de Stat, SRL „Agromelcom-PGS” și SRL „Ișcompan” cu privire la anularea deciziei cu privire la înregistrarea acordului cu privire la modificările și completările statutului SRL „Ișcompan” și anularea deciziei cu privire la înregistrarea acordului adițional (f. d. 3-5, vol. I).

În motivarea acțiunii a indicat că conform informației parvenite prin scrisoarea Camerei Înregistrării de Stat nr. 545 din 16 octombrie 2008, la 08 august 2003, Camera Înregistrării de Stat, examinînd cererea depusă de fondatorii SC „Ișcompan” SRL, a înregistrat Acordul cu privire la modificările și completările înscrise în registru de stat a întreprinderilor și operate în statutul SC „Ișcompan” SRL, prin care s-a majorat capitalul social și s-au redistribuit cotele de participare în capitalul social al societății, după cum urmează: SRL „Agromelcom-PGS” - 99,99% și Raisa Sandulachi - 0,01%.

Menționează că prin modificările respective, toate bunurile SRL „Agromelcom-PGS” au fost transmise în proprietatea SC „Ișcompan” SRL în baza deciziei fondatorului SRL „Agromelcom-PGS” din 28 iulie 2003 și actului nr. 2/A de primire-predare a imobilului și utilajului din 30 august 2003.

Susține că la 25 septembrie 2008, Camera Înregistrării de Stat a înregistrat modificările în documentele de constituire a SC „Ișcompan” SRL prin Actul adițional, în special referitor la modificarea componenței asociaților, după cum urmează: Veronica Sandulachi, capitalul social fiind 100%.

Afirmă că înregistrând prima modificare, Camera Înregistrării de Stat a legiferat aportul în natură a persoanei juridice SRL „Agromelcom-PGS” la capitalul social al SC „Ișcompan” SRL cu avere patrimonială în mărime de 72700 00 lei, iar conform pct. 3.7 al Actului de constituire al SC „Ișcompan” SRL, bunurile se consideră a fi transmise cu titlu de proprietate.

Consideră că deciziile Camerei Înregistrării de Stat din 08 august 2003 privind înregistrarea Acordului cu privire la modificările și completările în Statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. 3.2 al Statutului și din 25 septembrie 2008 privind înregistrarea Actului adițional cu privire la modificările și completările în Statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. pct. 1.2 și 3.2 al Statutului sunt ilegale, deoarece la prezentarea documentelor pentru înregistrarea acestor operațiuni, SRL „Agromelcom-PGS” a tănuit că în lista bunurilor transmise în capitalul social al SC „Ișcompan” SRL se conținea și utilajul de moară „Baker’S Favorite”, care la momentul întocmirii actului administrativ și pînă în prezent este grevat la BC „Universalbank” SA conform contractului de gaj nr. 326598-G-3 din 23 octombrie 1998. Concomitent, SRL „Agromelcom-PGS” a tănuit și faptul că conform hotărîrii Judecătoriai Economice de Circumscripție din 19 iunie 2002, acest bun a fost transmis BC „Universalbank” SA în posesie pentru realizare și stingere a datoriei debitoriale.

Astfel, remarcă că modificările date au fost operate intenționat cu scopul eschivării de la executarea hotărîrii judecătorești, mai mult că prin înregistrarea modificărilor date a fost încălcat dreptul băncii de posesie, realizare a gajului și de asemenea dreptul la un venit ratat.

Solicită BC „Universalbank” SA anularea deciziilor Camerei înregistrării de Stat din 08 august 2003 privind înregistrarea Acordului cu privire la modificările și completările în Statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. 3.2 al Statutului, din momentul efectuării acesteia și din 25 septembrie 2008 privind înregistrarea Actului adițional cu privire la modificările și completările în Statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. pct. 1.2 și 3.2 al Statutului, din momentul efectuării acesteia.

La 16 februarie 2009 BC „Universalbank” SA a depus o cerere de modificare și completare a acțiunii împotriva Camerei Înregistrării de Stat, solicitînd declararea nulității procesului-verbal al adunării generale extraordinare a asociaților SRL „Ișcompan” nr. 2 din 28 iulie 2003, deciziei fondatorului SRL „Agromelcom-PGS” din 28 iulie 2003, deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 08 august 2003 privind înregistrarea Acordului cu privire la modificările și completările în Statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. 3.2. al Statutului din momentul efectuării acesteia, procesului-verbal al adunării nr. 2 din 22 septembrie 2008, deciziei SRL „Agromelcom-PGS” din 24 septembrie 2008, contractului de vânzare-cumpărare nr. 9520 din 24 septembrie 2008 și deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 25 septembrie 2008 privind înregistrarea Actului adițional cu privire la modificările și completările în Statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. pct. 1.2 și 3.2 al Statutului, din momentul efectuării acesteia (f. d. 64-67, vol. I).

La 28 iulie 2009 BC „Universalbank” SA a depus cerere de modificare și completare a cererii împotriva Camerei Înregistrării de Stat, SRL „Agromelcom-PGS” și SRL „Ișcompan”, solicitând declararea nulității procesului-verbal al adunării fondatorilor nr. 2 din 22 septembrie 2008, deciziei SRL „Agromelcom-PGS” din 24 septembrie 2008, contractului de vânzare-cumpărare nr. 9520 din 24 septembrie 2008, deciziei a Camerei Înregistrării de Stat din 25 septembrie 2008 privind înregistrarea modificărilor și completărilor în statutul SC „Ișcompan” SRL, în special pct. pct. 1.2 și 3.2 al Statutului, din momentul efectuării acesteia și obligarea Camerei Înregistrării de Stat de a emite în termen de 10 zile lucrătoare decizia de anulare a înregistrărilor operate în Statutul SC „Ișcompan” SRL la 25 septembrie 2008 (f. d. 125-127, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 19 octombrie 2009 a fost respins demersul lui Pantelei Sandulachi, ca reprezentant al pârîților, cu privire la scoaterea cererii de pe rol (f. d. 138, vol. I).

Prin încheierea Curții de Apel Economică RM din 30 noiembrie 2009 a fost respins recursul declarat de către reprezentantul SRL „Agromelcom-PGS” și SRL „Ișcompan” și menținută încheierea primei instanțe (f. d. 158, vol. I).

La 27 aprilie 2010, BC „Universalbank” SA a depus cerere de concretizare a pretențiilor împotriva Camerei Înregistrării de Stat, SRL „Agromelcom-PGS” și SRL „Ișcompan”, solicitînd declararea nulității procesului-verbal al adunării fondatorilor SC „Ișcompan” SRL nr. 2 din 22 septembrie 2008, în partea ce se referă la SRL „Agromelcom-PGS”, deciziei fondatorului SRL „Agromelcom-PGS” din 24 septembrie 2008, contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 9520 din 24 septembrie 2008 în partea ce se referă la vânzarea părții sociale a SRL „Agromelcom-PGS” și a deciziei Camerei înregistrării de Stat din 25 septembrie 2008 privind înregistrarea modificărilor și completărilor în Statutul SC „Ișcompan” SRL. La fel, a solicitat interzicerea Camerei Înregistrării de Stat de a introduce modificări în Registrul de Stat și în documentele de constituire ale SRL „Agromelcom-PGS” și SC „Ișcompan” SRL pînă la stingerea datoriei de către SRL „Agromelcom-PGS” confirmate prin hotărîrea Curții de Apel Economică din 22 iunie 2006 (f. d. 166-169, vol. I).

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 17 iunie 2010 a fost respins demersul lui Pantelei Sandulachi, ca reprezentant al pârîților, cu privire la scoaterea cererii de pe rol ca neîntemeiat (f. d. 204, vol. I).

La 23 noiembrie 2011, Pantelei Sandulachi din nou a depus cerere cu privire la scoaterea de pe rol a cererii BC „Universalbank” SA cu privire la contestarea actelor emise de către Camera Înregistrării de Stat (f. d. 63-68, vol. II).

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău din 23 noiembrie 2011 a fost respins demersul înaintat de către Pantelei Sandulachi cu privire la scoaterea cererii de pe rol (f. d. 69, vol. II).

SRL „Agromelcom-PGS”, SRL „Ișcompan”, Raisa Sandulachi și Pantelei Sandulachi au declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii și admiterea demersului cu privire la scoaterea de pe rol a cererii cu privire la contestarea actelor emise de către Camera înregistrării de Stat (f. d. 70-77, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2012 a fost restituită cererea de recurs depusă de către SRL „Agromelcom-PGS”, SRL „Ișcompan”, Raisa Sandulachi și Pantelei Sandulachi împotriva încheierii protocolare a Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău din 23 noiembrie 2011, prin care a fost respins demersul cu privire la scoaterea cererii de pe rol (f. d. 90, vol. II).

Raisa Sandulachi, Pantelei Sandulachi SRL „Agromelcom-PGS” și SRL „Ișcompan” au declarat recurs împotriva încheierii instanței de recurs și încheierii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierilor și admiterea demersului privind scoaterea de pe rol a cererii cu privire la contestarea actelor emise de către Camera Înregistrării de Stat (f. d. 97-110, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11 aprilie 2012, a fost respins recursul declarat de Raisa Sandulachi, Pantelei Sandulachi SRL „Agromelcom-PGS” și SRL „Ișcompan” și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2012 (f. d. 116-120, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iulie 2012, a fost respins demersul pârîtului la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Universalbank” SA împotriva Camerei Înregistrării de Stat, Sandulachi Pantelei, intervenienții accesorii Sandulachi Raisa, Sandulachi Veronica privind contestarea unor acte administrative ce vizează dreptul de proprietate asupra bunului cu privire la scoaterea cererii de pe rol ca fiind neîntemeiat (f. d. 139, vol. II).

La 09 octombrie 2012 Sandulachi Pantelei a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iulie 2012 (f. d. 140-150, vol. II).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 decembrie 2012, a fost admis recursul declarat de Sandulachi Pantelei, casată încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iulie 2012 și pricina restituită în instanța de fond pentru rejudecarea demersului pârîtului Sandulachi Pantelei (f. d. 154-155, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 februarie 2013, a fost admis demersul pârîtului la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Universalbank” SA împotriva Camerei Înregistrării de Stat, Sandulachi Pantelei, intervenienții accesorii Sandulachi Raisa, Sandulachi Veronica privind contestarea unor acte administrative ce vizează dreptul de proprietate asupra bunului pentru acordarea reclamantului de a respecta procedura prealabilă de examinare a cerințelor sale și s-a fixat ședința de judecată pentru data de 26 aprilie 2013 orele 13.00 (f. d. 176, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 iulie 2013 s-a respins demersul înaintat de pârîtul Sandulachi Pantelei pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Universalbank” SA împotriva Camerei Înregistrării de Stat, Sandulachi Pantelei, intervenienții accesorii Sandulachi Raisa, Sandulachi Veronica cu privire la scoaterea cererii de pe rol ca fiind neîntemeiat (f. d. 181, vol. II).

La 29 iulie 2013 Sandulachi Pantelei a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 iulie 2013 (f. d. 182-192, vol. II).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013, a fost restituit fără examinare recursul declarat de Sandulachi Pantelei împotriva încheierii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 22 iulie 2013 (f. d. 202-203, vol. II).

La 16 octombrie 2013, Sandulachi Pantelei a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu restituirea pricinii spre rejudecare (f. d. 208-217, vol. II).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 ianuarie 2014, a fost respins recursul declarat de Sandulachi Pantelei și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din 26 septembrie 2013 (f. d. 221-223, vol. II).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iunie 2014, a fost respins ca neîntemeiat demersul reprezentantului pârîtului Pantelei Sandulachi de încetare a procesului civil pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată a BC

„Universalbank” SA împotriva Camerei Înregistrării de Stat, SRL „Agromelcom-PGS”, SC „Ișcompan” SRL, intervenienți accesorii Sandulachi Pantelei, Sandulachi Raisa și Sandulachi Veronica cu privire la declararea nulității unor acte (f. d. 152-155, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 25 iulie 2014, a fost admisă cererea de recuzare a judecătorului Silvia Gîrbu, declarată de pîrîtul Pantelei Sandulachi pe dosarul nr. 2e-20/14, fiind transmise materialele cauzei Președintelui Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău pentru a desemna un alt judecător și președintele al completului de judecată la examinarea cauzei date (f. d. 170-171, vol. III).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 octombrie 2014, a fost respins demersul lui Sandulachi Pantelei privind scoaterea cererii de pe rol ca fiind neîntemeiată (f. d. 37, vol. IV).

La 31 octombrie 2014, Sandulachi Pantelei a depus cererea reconvențională la acțiunea BC „Universalbank” SA prin care a solicitat recunoașterea încălcării de către BC „Universalbank” SA și succesoriului său în proces de lichidare, a dreptului de proprietate prevăzut de art. 1 al Primului Protocol adițional CEDO, încasarea de la pîrîtul în beneficiul său a prejudiciului material cauzat în valoare de 23 256 000 lei, în folosul SC „Ișcompan” SRL a prejudiciului material cauzat în valoare de 11 462 873,40 lei și atragerea în proces în calitate de copîrît Banca Națională a Moldovei (f. d. 219-224, vol. III).

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că BC „Universalbank” SA a acționat cu rea-credință și a extins abuziv declararea nulității a procesului-verbal al adunării asociaților SC „Ișcompan” SRL din 22 septembrie 2008, a deciziei SRL „Agromelcom-PGS” din 24 septembrie 2008 și a contractului de vânzare-cumpărare din 24 septembrie 2008, intervenind neîntemeiat în drepturile de proprietate asupra bunurilor private deținute de persoane fizice și juridice, față de care la acel moment nu existau nici un fel de interdicții ale organelor competente.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 03 noiembrie 2014, s-a refuzat în primirea acțiunii reconvenționale înaintate de Sandulachi Pantelei împotriva BC „Universalbank” SA privind recunoașterea încălcării dreptului la proprietate prevăzut de art. 1 al Primului Protocol adițional la CEDO, încasarea în beneficiul sau a prejudiciului material în valoare de 23 256 000 lei și în beneficiul SC „Ișcompan” SRL a prejudiciului material în sumă de 11 462 873,40 lei și atragerea în proces în calitate de copîrît Banca Națională a Moldovei, ca tardivă și neîntemeiată (f. d. 38, vol. IV).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2014, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de BC „Universalbank” SA împotriva Camerei Înregistrării de Stat, SRL „Agromelcom-PGS”, SC „Ișcompan” SRL, Pantelei Sandulachi, Raisa Sandulachi și Veronica Sandulachi cu privire la declararea nulității deciziei fondatorului SRL „Agromelcom-PGS” din 24 septembrie 2008 al adunării fondatorilor SC „Ișcompan” SRL în partea ce se referă la SRL „Agromelcom-PGS”, a contractului de vânzare a părții sociale nr. 9520 din 24 septembrie 2008, în partea ce se referă la vânzarea părții sociale a SRL „Agromelcom-PGS”, a deciziei din 25 august 2008 privind înregistrarea modificărilor și completărilor în Statutul SC „Ișcompan” SRL, interzicerea introducerii modificărilor în Registrul de Stat și în documentele de constituire a Societăților cu Răspundere Limitată nominalizate pînă la stingerea datoriei încasate conform hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 22 iunie 2006 și încasarea cheltuielilor de judecată. A fost încasat de la BC „Universalbank” SA în beneficiul Statului taxa de stat în sumă de 50000 lei (f. d. 144-146, vol. IV).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015, a fost respins apelul declarat de BC „Universalbank” SA și menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 18 decembrie 2014 (f. d. 119-123, vol. IV).

La 05 ianuarie 2016, BC „Universalbank” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii (f. d. 128-131, vol. IV).

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerînd-o neîntemeiată și pasibilă casării.

Astfel, menționează că formulările din conținutul deciziei trebuie să corespundă exigențelor de corectitudine, certitudine, concretețe, deplinătate, claritate, consecutivitate, logică, elocvență, lipsă de rezerve (necondiționalitate), sobrietate, oficialitate și pertinentă.

Mai indică recurentul că instanța de apel nu a respectat nici una din normele de drept imperative prevăzute în art. 373 CPC, limitîndu-se la susținerea neîntemeiată a poziției primei instanțe, interpretînd eronat prevederile legislației în vigoare aplicabile soluționării acestui litigiu, dar care n-au fost aplicate.

La fel, susține că în partea motivată a deciziei instanța de apel nu a indicat motivele respingerii probelor aduse de apelant, care au făcut dovada intenției reale a intimatului și eschivarea de la îndeplinirea obligațiilor contractuale asumate față de bancă, suspendînd examinarea cauzei pentru a efectua tranzacția de înstrăinare a bunurilor ce urmau a fi urmărite de bancă pentru realizarea lor și stingerea datoriei lui Sandulachi Pantelei, și legile de care s-a condus la emiterea deciziei.

La data de 18 februarie 2016 Sandulachi Pantelei a depus referință asupra recursului declarat de BC „Universalbank” SA solicitînd respingerea acestuia ca inadmisibil (f. d. 137-142, vol. IV).

În motivarea referinței a invocat caracterul neîntemeiat al recursului deoarece pretinsele critici aduse împotriva deciziei instanței de apel sunt declarative și absolut nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2) și alin. (3) CPC.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 07 octombrie 2015 a fost expediată în adresa participanților la proces, inclusiv recurentului BC „Universalbank” SA, la data de 22 octombrie 2015, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire nr. 11115 (f. d. 127, vol. IV), însă, probe care ar confirma și recepționarea acesteia de către destinatari la materialele cauzei lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 05 ianuarie 2016 în termen.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și a restitui pricinii spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Înaintând acțiunea în judecată, împotriva Camerei Înregistrării de Stat, SRL „Agromelcom-PGS”, SRL „Ișcompan”, Sandulachi Pantelei, Sandulachi Raisa și Sandulachi Veronica, BC „Universalbank” SA, în proces de lichidare, în urma concretizării cerințelor, a solicitat declararea nulității procesului-verbal al adunării fondatorilor SC „Ișcompan” SRL nr. 2 din 22 septembrie 2008, în partea ce se referă la SRL „Agromelcom-PGS”, deciziei fondatorului SRL „Agromelcom-PGS” din 24 septembrie 2008, contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 9520 din 24 septembrie 2008 în partea ce se referă la vânzarea părții sociale a SRL „Agromelcom-PGS” și a deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 25 septembrie 2008 privind înregistrarea modificărilor și completărilor în Statutul SC „Ișcompan” SRL. La fel, a solicitat interzicerea Camerei Înregistrării de Stat de a introduce modificări în Registrul de Stat și în documentele de constituire ale SRL „Agromelcom-PGS” și SC „Ișcompan” SRL pînă la stingerea datoriei de către SRL „Agromelcom-PGS” confirmate prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 22 iunie 2006 (f. d. 166-169, vol. I).

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a respins acțiunea ca fiind neîntemeiată, motivându-și soluția prin raționamentul că banca ca creditor urmăritor nu a prezentat și nu a operat cu nici un proces-verbal, întocmit de executorul judecătoresc, ce ar confirma acțiunile ilicite ale lui Pantelei Sandulachi de a nu executa titlul executoriu și că trebuia să dispună de o nouă hotărîre judecătorească pentru a putea urmări cota-parte a SRL „Agromelcom-PGS” - asociat la o altă întreprindere, or, cota-parte a fost înstrăinată public și cu respectarea strictă a normelor art. 152 Cod civil, achitînd statului o taxă de stat impunătoare, acțiuni ce au fost confirmate notarial.

Mai mult ca atît, instanța a remarcat că la momentul săvîrșirii tranzacției nu exista un titlu executoriu pentru urmărirea cotei-părți față de proprietatea firmei SRL „Agromelcom-PGS”, și nici restricții, de aceea proprietarul unic Sandulachi Pantelei avea dreptul de a proceda pe bunul său plac.

Concomitent, instanța a constatat că SC „Ișcompan” SRL nu a avut și nu are nici o apartenență și respectiv, nici o obligațiune juridică față de Bancă, fiind fondată în iulie 2003, societatea vizată nu este fondatorul și nici succesorul de drept al SRL „Agromelcom-PGS”, considerînd că nu i se poate imputa nici o responsabilitate față de titlul executoriu emis la data de 06 iulie 2006 de către Curtea de Apel Economică, fapt constatat irevocabil în actul judecătoresc din 23 septembrie 2010, deoarece obligațiunea contractuală dintre partea SRL „Agromelcom-PGS” și Bancă a fost una indivizibilă și nu una solidară.

În același timp, instanța invocînd prevederile art. 521 alin. (1), art. 522 alin. (4) Cod civil care indică că obligațiunea care are un creditor și debitor trebuie să fie executată între ei ca o obligațiune indivizibilă, a conchis că preluarea și impunerea unei obligații către un terț, conform prescripțiilor art. 567 alin. (1) Cod civil, poate avea loc numai în temeiul unui contract cu creditorul, contract care nu a existat și nu există dintre Bancă și SC „Ișcompan” SRL.

Judecînd apelul declarat de către BC „Universalbank” SA, în proces de lichidare, instanța de apel a găsit necesar de a-l respinge și a menține hotărîrea primei instanțe, considerînd că concluziile primei instanțe sunt întemeiate și corecte, iar hotărîrea prin care acțiunea a fost respinsă legală.

În conformitate cu art. 240 alin. (3) CPC, instanța judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

Iar dispozițiile art. 241 alin. (4)-(6) CPC, prevăd că în partea descriptivă se indică succint pretențiile reclamantului, obiecțiile pârâtului și explicațiile celorlalți participanți la proces. În motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

La caz se constată că contrar prevederilor normelor enunțate mai sus, nici în motivarea hotărârii primei instanței și nici în motivarea deciziei instanței de apel nu sunt indicate circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe și admiterea altora, precum și legile de care s-a călăuzit instanța.

În aceste condiții instanța de recurs constată că decizia instanței de apel este una nemotivată, iar concluziile instanței de apel sunt expuse într-o formă evazivă, incertă, fiind lipsite de consecutivitate logică și putere de convingere, nefiind dată o apreciere cuvenită pretențiilor formulate în prezentul litigiu în raport după cum instituie normele de drept ce reglementează acest aspect, fapt ce contravine prevederilor art. 239 CPC și art. 241 alin. (5) CPC,

Or, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Iar în conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) CPC, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată și din specificul obiectului acțiunii în cauză, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor pricinii, referindu-se la aceleași constatări reținute la adoptarea hotărârii de prima instanță, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului în raport cu regulile și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

În situația dată, reieșind din specificul acțiunii, instanța de recurs consideră că la judecarea cauzei era necesară verificarea legalității hotărârii primei instanțe, cât și obiectului litigiului în baza argumentelor invocate de apelant, după cum impun dispozițiile art. 373 alin. (5) CPC, pe când contrar normelor de drept procedural, instanța de apel judecând apelul nu s-a pronunțat și nu a combătut toate argumentele invocate în cererea de apel, aduse în dezacordul cu hotărârea primei instanțe.

În acest sens, se va remarca că în scopul stabilirii legalității hotărâri, cât temeiniciei sau netemeiniciei pretențiilor înaintate, era indispensabil, alături de cele constatate, de a verifica temeiul legal al pretențiilor, în baza probelor prezentate, și prin prisma prevederilor art. art. 216, 217, 219, 220, 221 Cod civil, ce reglementează nulitatea actelor juridice.

Or, unul din argumentele susținute de BC „Universalbank” SA în cererea de apel a fost faptul că la momentul încheierii tranzacției de vânzare a părții sociale, prin care Sandulachi Raisa și SRL „Agromelcom-P.G.S” au vândut, iar Sandulachi Veronica a cumpărat partea socială în capitalul social al SC „Ișcompan” SRL în mărime de 100%, precum și în momentul înregistrării modificărilor operate în documentele de constituire ale întreprinderii SC „Ișcompan” SRL privind componența asociațiilor și părților sociale, partea socială, inclusiv, un bun separat al SRL „Agromelcom-P.G.S” erau implicate litigii judiciare cu BC „Universalbank” SA, menționând în acest sens că înstrăinarea bunurilor întreprinderii-debitor s-a dispus pentru evitarea onorării obligațiilor contractuale față de Bancă.

Pe când instanța de apel, fără a intra în esența acestui argument, care, de altfel, se invoca ca unul din motivele de bază pentru care se solicită declararea nulității actelor juridice, și fără a supune verificării acestuia în baza unui material probator, a reținut drept corectă constatarea primei instanțe cu referire la faptul că Banca trebuia să dispună de o nouă hotărâre judecătorească pentru a putea urmări cota-parte a SRL „Agromelcom-P.G.S.”, asociat la o altă întreprindere.

De altfel, este cert că instanța de apel, nu s-a pronunțat și asupra altor argumente susținute în apelul declarat de către BC „Universalbank” SA, respingând apelul printr-o declarație generală, reflectând selectiv concluzii arbitrare, care sunt lipsite de suport convingător atât în plan material, cât și legal, deși era obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și aspectelor importante ridicate în acestea.

În acest sens, instanța de apel a lăsat fără examinare și argumentul BC „Universalbank” SA, care a invocat inclusiv și asupra faptului că contractul de vânzare a părții sociale din 24 septembrie 2009, a fost autentificat de notarul privat Evghenii Berghii în baza unor date false, cu încălcare prevederilor art. 50 alin.(4) a Legii cu privire la notariat nr. 1453 din 08 noiembrie 2002, care stabilește că proprietarul bunului este obligat să comunice notarului și cumpărătorului date veridice și reale despre bun, insistând, însă, că la autentificarea acestei tranzacții a fost tăinuit faptul că partea socială a debitorului SRL „Agromelcom-P.G.S.” propusă pentru vânzare formează obiect a unui litigiu, cu toate că vânzătorul a avut obligația să comunice notarului și cumpărătorului date veridice despre bunul dat.

Cum, la fel, urma a fi dată o apreciere analogică și argumentelor BC „Universalbank” SA, care de asemenea a insistat asupra faptului că printre bunuri înstrăinate se enumeră și un bun cu titlu de gaj – utilajul de moară „Baker,s Favorite”, anterior gajat Băncii conform contractului de gaj din 23 octombrie 1998 nr. 326598-G-3, iar ulterior transmis în posesia creditorului în temeiul hotărârii Judecătoriei Economice de Circumscripție din 19 iunie 2002 pentru realizare, însă care pînă în prezent rămînînd depozitat la debitor, din motivul că ultimul refuză restituirea acestuia.

Acest aspect a fost lăsat fără verificare, deși era necesar de a fi apreciat întru judecarea justă a cauzei, precum și pentru stabilirea faptului dacă SRL „Agromelcom-P.G.S.” dispunea de dreptul legal de înstrăinare a bunului gajat și transmis Băncii, fără autorizația ultimei eliberată în acest sens și dacă prin acțiunea de înstrăinare nu a fost încălcat dreptul de realizare a bunului gajat acordat BC „Universalbank” SA prin hotărîrea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 19 iunie 2002.

Faptele menționate se impun a fi stabilite și din considerentul că BC „Universalbank” SA insistă precum că tranzacțiile, declararea nulității a căroră se solicită în cauză, au fost încheiate fără intenția de a produce efecte juridice, avînd scop ascunderea bunurilor întreprinderii SRL „Agromelcom-P.G.S.”, prin care se garanta executarea obligațiilor acesteia.

Aici prezintă relevanță și dispozițiile art. 307 Cod civil, care reglementează posesiunea de bună credință și în sensul cărei este de înțeles că este considerat de posesor bună-credință acel ce se poate considera îndreptățit să posedze în urma unei examinări diligente, necesare în raporturile civile. Aceasta înseamnă că deși posesorul nu a dobândit bunul în baza unui just titlu, totuși el poate a fi îndreptățit de a fi considerat ca posesor cu bună credință, fiindcă comportarea lui la dobândirea bunului nu a fost contrară ordinii publice, conformându-se esenței, conținutului și naturii juridice a raporturilor juridice.

Astfel, instanța de recurs consideră că la caz era necesar de a fi verificat și constatat dacă Sandulachi Veronica, întrunește sau nu condițiile normei enunțate și anume de verificat faptul ce ține de comportamentul acesteia la dobândirea părții sociale, dacă procurarea acesteia a fost sau nu contrară ordinii publice, dacă cumpărătorul s-a conformat esenței, conținutului și naturii juridice a raporturilor juridice și respectiv, ca urmare a verificării acestor circumstanțe, să fie stabilit dacă ultima poate sau nu poate fi considerată dobânditor de bună-credință.

În acest context, instanța de recurs reține că în speță a rămas fără o analiză minuțioasă și argumentele evidențiate de BC „Universalbank” SA în cererile sale cu referire la faptul că Sandulachi Veronica a obținut bunul în temeiul unui act juridic fictiv, iar fiind fiica fondatorului și administratorului SRL „Agromelcom-P.G.S.”, la data încheierii tranzacției știa sau trebuia să știe că dobândește un bun care la acel moment nu putea fi înstrăinat din motiv că se află în litigiu, iar în privința bunului gajat nu există consimțământul Băncii pentru admiterea înstrăinării.

Însă, instanța de apel a ignorat aceste invocări, deși în speță, întru identificarea patrimoniului SRL „Agromelcom-P.G.S.” la data semnării tranzacțiilor, care este considerat de recurent drept bunuri din contul cărora ar fi putut fi încasată datoria, urma a fi verificată și stabilită concret legalitatea înstrăinării acestuia, întru stabilirea situației reale.

Faptul că instanța de apel a examinat superficial apelul se confirmă și prin aplicarea la situația de fapt doar a circumstanțelor stabilite la examinarea plîngerii a lui Sandulachi Pantelei depusă de ultimul în temeiul art. 313 Cod penal împotriva actelor organului de urmărire penală și a procurorului, or prin admiterea acestei plîngeri și anularea ordonanțelor de începere a urmăririi penale împotriva lui Pantelei Sandulachi și de recunoaștere a acestuia în calitate de bănuț, demonstrează doar evitarea răspunderii penale, dar nu și a celei civile, care de altfel trebuie a fi demonstrate.

La fel, și alte argumente susținute de BC „Universalbank” SA în cererea de apel au fost ignorate și lăsate fără o apreciere corespunzătoare de către instanța de apel, dar care urmau a fi analizate și examinate întru judecarea justă și corectă a cauzei, or lucrul efectuat asupra unui litigiu supus judecării nu poate avea doar un aspect aparent, deoarece contravine principiilor impuse prin lege.

Ca urmare, în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În contextul dat, instanța de recurs reține că cele descrise cert indică la examinarea superficială a apelurilor, fără a fi supusă controlului temeinicia și corectitudinea soluției date de prima instanță prin prisma prevederilor legale.

În speță, prezintă relevanță și faptul că folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestui, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Sub aspectul celor relatate se constată că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Distinct de cele mai sus arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare în instanța de apel.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide:

Se admite recursul declarat de către Banca Comercială „Universalbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Universalbank” Societate pe Acțiuni, în proces de lichidare împotriva Camerei Înregistrării de Stat, Societății cu Răspundere Limitată „Agromelcom-P.G.S.”, Societății Comerciale „Ișcompan” Societatea cu Răspundere Limitată, Sandulachi Pantelei, Sandulachi Raisa și Sandulachi Veronica cu privire la declararea nulității procesului-verbal al adunării asociaților, a deciziei fondatorului și a contractului de vânzare a părții sociale, a deciziei Camerei Înregistrării de Stat cu privire la înregistrarea modificărilor în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice și încasarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Galina Stratulat

Nicolae Craiu

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva